

N.V. Nederlandse Gasunie
t.a.v. [REDACTED]
Concourslaan 17
9727 KC GRONINGEN

datum 16 oktober 2023
projectnummer 0470288.100
onderwerp Oplegnotitie natuurtoets Lot C WarmtelinQ Rijswijk Leiden-rev00

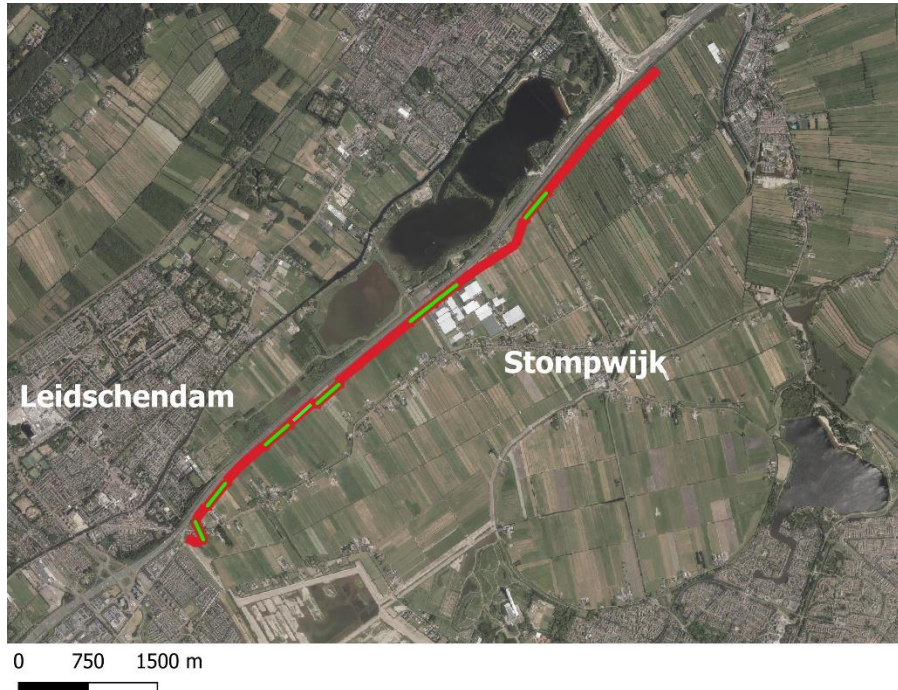
Geachte [REDACTED],

Ten behoeve van de voorgenomen aanleg van een warmteleidingtracé, genaamd WarmtelinQ Rijswijk-Leiden en betreffende Lot C ter hoogte van Leidschendam - Voorschoten, ontvangt u hierbij onze notitie met een nadere beschouwing van de aandachtspunten ten aanzien van soortenbescherming die zijn vermeld in de eerder uitgevoerde bureaustudie (Arcadis, 2021). Separaat zal tevens een notitie worden opgesteld met een nadere beschouwing van de aandachtspunten ten aanzien van gebiedsbescherming.

Aanleiding en scope

LdM C.V., werkend onder de handelsnaam WarmtelinQ en een onderdeel van Gasunie, is voornemens om de toekomstige warmtetransportleiding WarmtelinQ Vlaardingen - Den Haag ter hoogte van Rijswijk door te trekken naar Leiden. Dit project wordt WarmtelinQ Rijswijk - Leiden genoemd. Beide projecten maken deel uit van het toekomstige bovenregionaal warmtetransportnet in Zuid-Holland. Het doel van de warmtetransport-leiding Rijswijk - Leiden is de verduurzaming van zowel de bestaande als toekomstige warmtelevering in Leiden en het aanbieden van restwarmte aan toekomstige warmtedistributienetten in de gemeenten langs het toekomstige tracé (Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar, Katwijk, Zoeterwoude, Leiderdorp, Leiden en Oegstgeest). De warmtetransportleiding bestaat feitelijk uit twee leidingen (een aanvoer- en een retourleiding), een pompstation en een warmteoverdrachtstation (WOS) bij de aansluiting op het bestaande warmtenet in Leiden. Onderhavig rapport heeft betrekking op Lot C van het tracé Rijswijk - Leiden.

Het aan te leggen warmteleidingtracé wordt grotendeels aangelegd door middel van open ontgravingen of inploegen en op enkele locaties worden sleufloze technieken (HDD-boringen) toegepast. Bij de aanlegwerkzaamheden zal bemaling worden toegepast. De werkzaamheden zullen naar verwachting in 2025/2026 plaatsvinden. In Figuur 1 is het projectgebied van Lot C weergegeven.

Legenda

- HDD boring
- Projectgebied

Figuur 1. Projectgebied Lot C WarmtelinQ. De HDD boringen staan gepland rond de Stompwijkseweg 5B, Stompwijkseweg 7 tot 9, Stompwijkseweg 29, Stompwijkseweg 31, Stompwijkseweg 33, de Kniplaan en de Nieuwe Vaart. Bron: QGIS-PDOK.

In februari 2021 heeft Arcadis een bureaustudie¹ uitgevoerd voor het warmteleidingstracé in Lot C. Bij deze bureaustudie is bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) informatie opgevraagd over beschermde soorten die in het verleden in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen. Op basis van enkel een bureaustudie kan de aan- of afwezigheid van soorten in het projectgebied echter niet met zekerheid worden bepaald. Hierom is het uitvoeren van een veldbezoek noodzakelijk. In deze oplegnotitie is Lot C middels twee veldbezoeken beoordeeld op de geschiktheid van het biotoop voor beschermde soorten. Effecten van het voornemen op beschermde gebieden (NNN en weidevogelgebied) worden besproken in een andere notitie².

Methodiek

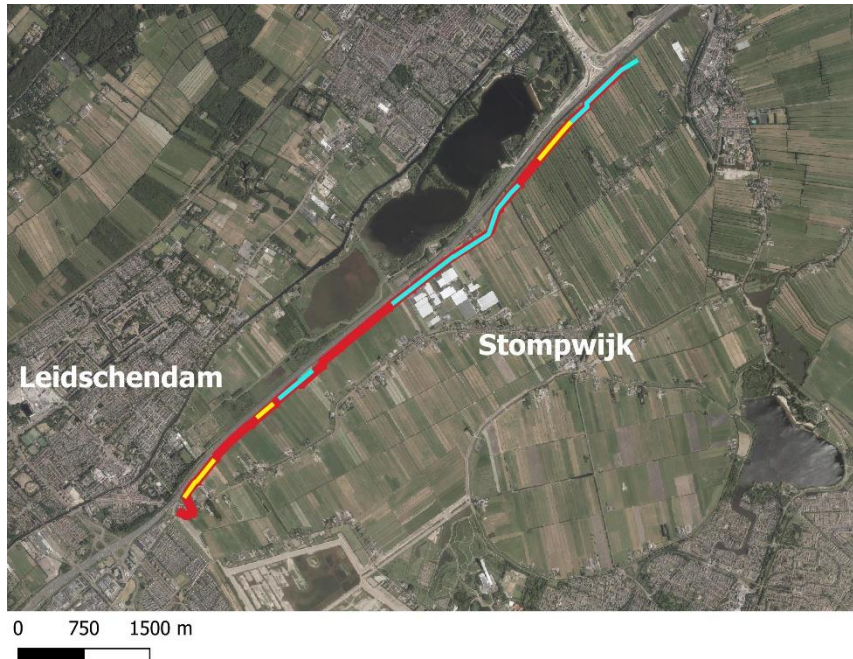
Op 11 augustus 2021 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij zonnig weer met een temperatuur van circa 23 C°. Tijdens het terreinbezoek is een deel van het projectgebied via een drone beoordeeld. De vlucht was op een gemiddelde hoogte van 60 meter, met de camera in een hoek van 40 graden.

Op 5 september 2021 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt en regenachtig weer met een temperatuur van circa 15 C°. Tijdens het terreinbezoek is een deel van het projectgebied te voet belopen.

Figuur 2 geeft de locaties weer die voor de notitie zijn onderzocht. De trajecten zijn door middel van kleur opgesplitst in de onderzochte trajecten per veldbezoek. Bij het eerste bezoek met de drone is een algemene impressie van het projectgebied opgedaan. Niet het hele projectgebied kon hierbij onderzocht worden door de aanwezigheid van "no-fly" zones en doordat betredingstoestemming ontbrak. Door de hoogte van de drone kon echter wel bijna het gehele traject in beeld gebracht worden. Bij het tweede bezoek zijn enkele percelen bezocht die vanuit de dronevlucht onvoldoende beoordeeld konden worden op geschiktheid voor beschermde soorten. Door de combinatie van bezoeken, is het gebied voldoende beoordeeld op beschermde soorten.

¹ Arcadis, 2021. WarmtelinQ Bureaustudies t.b.v. warmtetransportleiding Rijswijk-Leiden, deeltracé Leidschendam-Voorburg-Zoeterwoude (Lot C). S.009214.01. 5 februari 2021.

² Antea Group, 2021. Notitie NNN en weidevogelgebieden Lot C WarmtelinQ Rijswijk Leiden. 0470288.100. 30 juli 2021.

Legenda

- Aanvullend bezoek
- Drone bezoek
- Projectgebied

Figuur 2. Voor de oplegnotitie beoordeelde percelen binnen het projectgebied. De rode lijn is het projectgebied, de blauwe lijnen zijn de trajecten waar de drone heeft gevlogen en de gele lijnen de trajecten die aanvullend zijn bezocht. Bron: QGIS-PDOK.

Samenvatting bevindingen bureaustudie (Arcadis, 2021)

In de omgeving van het projectgebied zijn in het verleden beschermde vogelsoorten, vleermuizen en amfibieën (rugstreeppad) waargenomen. Er zijn geen beschermde planten, zoogdieren, reptielen, vissen en overige soorten (vlinders, libellen en andere ongewervelden) waargenomen.

Omschrijving projectgebied

Het projectgebied bestaat uit percelen welke van elkaar worden gescheiden door sloten. Ten noorden van het projectgebied ligt de A4. De percelen worden grotendeels agrarisch gebruikt, zo staan er koeien en schapen op de percelen.

De vegetatie op de meeste percelen bestaat uit laag grasland (Engels raaigras, weegbree, brandnetel etc.). Op een beperkt aantal percelen, voornamelijk ten hoogte van natuurgebied Westeinde, is ruigere vegetatie aanwezig, zoals rietkragen aan de slootranden of pitrus op het perceel. Ook is op een beperkt aantal percelen water in de vorm van poelen/plassen aanwezig. Op andere percelen kan water na regenval stagneren.

Een impressie van het projectgebied vanaf de grond is gegeven in Figuur 3. Een impressie van het projectgebied vanuit de lucht is gegeven in Figuur 4.

Figuur 3. Impressie projectgebied en omgeving vanaf de grond. Linksboven: Begin lot C zoals gezien vanaf de Stompwijkseweg. Rechtsboven: Impressie plassen met rietkraag ter hoogte van Stompwijkseweg 29. Linksmidden: impressie gemiddelde begroeiing perceel. Rechtsmidden: Impressie mogelijke vegetatie langs sloten tussen percelen. Linksonder: overzichtsfoto percelen met ruigere vegetatie ter hoogte van Westeinde. Rechtsonder: Impressie ruigere vegetatie.

Figuur 4. Impressie projectgebied en omgeving vanuit de lucht. Linksboven: Voorbeeld poelen op land, ter hoogte van Stompwijkseweg 29. Rechtsboven: Impressie natuurgebied Westeinde. Midden: Impressies gemiddelde percelen vanuit lucht, op sommige percelen staat water in aanwezige rijsporen en andere verlagingen in het landschap. Linksonder: Impressie verschillende soorten watergangen. Rechtsonder: Impressie overzicht drone over locatie die niet betreden/bevlogen mocht worden vanwege ontbreken van betredingstoestemmingen.

Resultaten terreinbezoek - Beschermd soorten in het projectgebied

Op basis van de bureaustudie, het verspreidingsgebied van enkele soorten (o.a. de grote modderkruiper) en het terreinbezoek, kunnen effecten op enkele soortgroepen vooraf worden uitgesloten. De onderzochten trajecten hebben geen geschikte nesten in bomen en eventuele bebouwing wordt niet aangetast, waardoor jaarrond beschermde nesten kunnen worden uitgesloten. Ook bestaat het projectgebied grotendeels uit agrarisch landschap, waardoor beschermde zeezoogdieren, vissen, reptielen en flora worden uitgesloten. De geschiktheid van het projectgebied voor algemene vogelsoorten, de waterspitsmuis, vleermuizen, de rugstreppad, de platte schijfhoren en de gestreepte waterroofkever worden in deze memo nader toegelicht.

Algemene vogelsoorten

Het gehele projectgebied biedt geschikt biotoop voor algemene (weide- en watervogel) soorten. Zo kunnen in het projectgebied nesten gebouwd worden in opgaande vegetatie, in de sloot of langs de slootkant. Voornamelijk in het Westeinde worden broedende weidevogels verwacht. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli³) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is buiten het broedseizoen te werken, dient het projectgebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Als dit niet mogelijk is, dient het projectgebied vooraf aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het projectgebied, worden locatie-specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot het nest niet meer in gebruik is.

Vleermuizen

In het projectgebied zijn geen bomen met holtes aanwezig en de aanwezige bebouwing wordt niet aangetast door het voornemen. Effecten van het voornemen op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn hierom uitgesloten. Vleermuizen kunnen beschutte watergangen en andere lijnvormige elementen (zoals bomenlanen) gebruiken als vliegroute. Bomenlanen zijn niet aanwezig in het projectgebied, de beschutte watergangen met riet aan de oevers (zoals de nieuwe Vaart en de Meerburger Watering) worden niet aangetast en de sloten tussen de percelen zijn door een gebrek aan beschutting niet geschikt als vliegroute. Effecten van het voornemen op vliegroutes kan hierom worden uitgesloten. Als laatst kan het projectgebied gebruikt worden als foerageergebied. De ingreep is echter relatief klein in omvang in verhouding met de omvang van het gehele gebied. Daarnaast heeft het voornemen geen effect op de geschiktheid van het foerageergebied. Tevens is het uitgangspunt om enkel overdag te werken. Aangezien vleermuizen 's nachts actief zijn, worden effecten door verstoring op deze manier voorkomen. Om deze reden kunnen ook effecten van het voornemen op foerageergebied uitgesloten worden.

---

³ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooien op te eten. Op de meeste locaties in het projectgebied ontbreekt de ruig begroeide oever, waardoor leefgebied van de waterspitsmuis uitgesloten kan worden. Op enkele locaties, namelijk de poelen achter de Stompwijkseweg 29 en op enkele locaties in natuurgebied Westeinde, is echter voldoende ruige vegetatie aanwezig om als leefgebied voor de waterspitsmuis te dienen (Figuur 5 en Figuur 6).

Op de locatie van de poelen ter hoogte van de Stompwijkseweg 29 loopt de tracélijn parallel aan de rietkraag van de poelen, waardoor de noordoever van alle vier de poelen, bij werken met een open ontgraving, compleet gemaaid dient te worden (Figuur 6). Hierom is besloten op deze locatie te werken met behulp van gestuurde boring. Door te werken met een gestuurde boring hoeft de rietkraag niet gemaaid te worden en kunnen effecten op de waterspitsmuis worden uitgesloten.

In natuurgebied Westeinde ligt de tracélijn bijna loodrecht op de ligging van de sloten. Er is dus geen sprake van significant ruimtebeslag en er blijft voldoende vegetatie aanwezig om de functie van leefgebied te behouden. Als op de locaties van het voornemen echter precies een verblijfplaats aanwezig is, is wel sprake van aantasting van een verblijfplaats. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Om deze reden dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van de waterspitsmuis in natuurgebied Westeinde (ter hoogte van de projectgrens) uitgevoerd te worden door deskundigen op het gebied van de waterspitsmuis.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de waterspitsmuis gebeurt door middel van live-trapping met vallen. De eerste drie dagen worden de vallen voorzien van lokaas, maar zullen ze niet dichtvallen. Op deze manier raken de dieren gewend aan de aanwezigheid van de vallen. Vervolgens wordt drie dagen gevangen. Bij het vangen worden de vallen 2 keer per dag ('s morgens en 's avonds) gecontroleerd, de gevangen dieren gedetermineerd, gemeten en vrijgelaten en het lokaas wordt vervangen⁴. Het onderzoek kan worden uitgevoerd in de periode juli – november⁵). Indien de soort wordt aangetroffen zijn een ontheffing en mitigerende maatregelen noodzakelijk. Als de soort niet wordt aangetroffen is er geen sprake van effecten en zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Andere geschikte locaties voor waterspitsmuizen liggen buiten het projectgebied, zoals rietkragen aan de noordoever van de watergang ten noorden van de percelen. Bij de Meerburger Watering zijn zowel de noord- als zuidoever geschikt voor de waterspitsmuis. De waterspitsmuis is beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat de soort niet opzettelijk gedood of gevangen mag worden en dat vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen niet opzettelijk beschadigd of vernield mogen worden. In tegenstelling tot soorten beschermd onder artikel 3.1 en 3.5, mogen soorten beschermd onder artikel 3.10 wel verstoord worden. Aangezien deze rietkragen niet worden aangetast door het voornemen, is op deze locaties geen sprake van effecten.

---

⁴ Bekker, D.L., 2014. Onderzoek naar het voorkomen van noordse woelmuis & waterspitsmuis – De Hulk & Etersheim 2014. Rapport 2014.30. Bureau van de Zoogdierverseniging, Nijmegen.

⁵ BIJ12, 2017a. Kennisdocument Noordse Woelmuis. *Microtus oeconomus arenicola*. Versie 1.0, juli 2017.

Legenda

- Waterspitsmuis
- Projectgebied

Figuur 5. Locaties binnen het projectgebied waar mogelijk verblijfplaatsen van de waterspitsmuis aanwezig zijn. Op deze locaties zijn rietkragen of ruige oevervegetatie aanwezig. Bron: QGIS-PDOK.

Figuur 6. Links: Ligging tracélijn (rode lijn) ten opzichte van de poelen. Rechts: Impressie vegetatie langs poelen.

Rugstreepad

De rugstreepad is waargenomen bij het projectgebied (NDFF). Deze waarnemingen vonden verspreid over het projectgebied plaats. Voor de voortplanting is de rugstreepad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slotjes en vennen kunnen geschikt zijn. In brede en grotere watergangen komt de rugstreepad niet voor, met mogelijke uitzondering de ondiepe oeverzones. Naast voortplantingswateren maken rugstreepadden gebruik van plekken waar ze in de actieve periode verblijven en de plekken waar ze overwinteren. Deze verblijfplaatsen bevinden zich op hoogwatervrije terreinen. Als verblijfplaatsen kunnen bestaande ruimtes benut worden, zoals muizenholletjes. Vaak graven rugstreepadden zichzelf in vergraafbare bodem in of schuilen onder elementen zoals tegels, pellets en tractorbanden. In de winter dienen de verblijfplaatsen vorstvrij te zijn. De overwinteringslocatie dient boven het grondwater gelegen te zijn. Een rugstreepad heeft meerdere zomerverblijfplaatsen die hij in die periode wisselend in gebruik heeft. Ook van jaar tot jaar kunnen de verblijfplaatsen binnen het leefgebied wisselen (RAVON).

In en in de directe omgeving van het projectgebied zijn naast sloten ook poelen en ondiepe wateren door bijvoorbeeld rijsporen op de percelen aanwezig. Om deze reden is er geschikt voortplantingswater in de nabijheid van het projectgebied aanwezig en kunnen de weilanden dienen als landbiotoop. Effecten van het voornemen op de rugstreepad in de realisatiefase zijn niet uit te sluiten. In de gebruiksfase worden de percelen en wateren in hun originele staat teruggebracht en zijn effecten op de rugstreepad uitgesloten. Nader onderzoek naar het gebruik van het projectgebied door de rugstreepad is nodig. In principe is het gehele projectgebied geschikt als leefgebied voor de rugstreepad, waardoor het gehele traject onderzocht dient te worden.

Rugstreepadden kennen een lange periode waarin voortplanting plaats kan vinden. Voor het inventariseren van voortplantingswateren van rugstreepadden is het luisteren naar kooractiviteiten het meest gebruikelijk. De meeste kooractiviteiten vinden op "goede" avonden in de tweede helft van april en in mei plaats. Er moet op minimaal twee avonden in deze periode geluisterd worden naar kooractiviteit. Het luisteren naar kooractiviteiten moet gebeuren bij geschikte weersomstandigheden; relatief warme, windstille avonden en nachten, vaak na zware regenval. Bij voorkeur vinden deze rondes gespreid in deze periode plaats: een keer aan het begin en een keer laat in deze periode plaats. Om aanwezigheid uit te sluiten moet in juni-juli nogmaals bij geschikte omstandigheden geluisterd worden⁶.

Als uit het onderzoek blijkt dat er geen rugstreepadden op de percelen aanwezig zijn, zijn geen vervolgstappen nodig. Als uit het onderzoek blijkt dat er wel rugstreepadden op (een deel van) de percelen aanwezig zijn en dat het voornemen effect heeft op essentieel leefgebied, dient een ontheffing aangevraagd te worden en dienen nader te bepalen maatregelen getroffen te worden. Als uit onderzoek blijkt dat er wel rugstreepadden op (een deel van) de percelen aanwezig zijn, maar geen sprake is van aantasting aan essentieel leefgebied (bijvoorbeeld door de afstand van de populatie tot de werkzaamheden), dienen locatie-specifieke mitigerende maatregelen (zoals amfibieënschermen) getroffen te worden om effecten te voorkomen.

---

⁶ **BIJ12, 2017b.** Kennisdocument Rugstreepad. *Bufo calamita*. Versie 1.0, juli 2017.

Ringslang

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Deze liggen veelal op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Ringslangen zonnen vaak op dijkes in de buurt van water, waar ze jagen op voornamelijk amfibieën en soms andere gewervelde dieren waaronder vissen.

De ringslang is eenmaal waargenomen nabij het oosten van het projectgebied. De soort kan hiermee ook in het projectgebied voorkomen. Door het gebrek aan locaties waar broei plaatsvindt of waar overwinterd kan worden, is voortplanting en overwintering binnen het projectgebied uitgesloten. Wel kan de soort overwinteren/voortplanten bij de boerenbedrijven ten zuiden van het projectgebied en/of de molen in het oosten van het projectgebied. Hierdoor kan het projectgebied een functie hebben als foerageergebied (zomerbiotoop). In het westelijk deel van het projectgebied liggen overwinterings- en voortplantingslocaties op ruime afstand van de werkzaamheden, waardoor effecten op de soort hier uitgesloten kunnen worden. Bij het oostelijk deel van het projectgebied liggen geschikte voortplantings- en overwinteringslocaties dicht bij de werkzaamheden. Omdat bij de werkzaamheden zowel water- als landbiotoop wordt aangetast, zijn effecten op foerageergebied hier niet te voorkomen. Er dient nader onderzoek plaats te vinden naar het gebruik van het oostelijk deel van het projectgebied door de ringslang. Onderzoek naar de ringslang vindt plaats volgens de soortinventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. In dit onderzoek worden 4 veldbezoeken gebracht in de periode april – september. Van deze bezoeken dienen 3 bezoeken plaats te vinden bij optimale weersomstandigheden (zonneshijn, temperatuur nog laag <15 graden Celsius). De minimale tijd tussen het eerste en laatste bezoek is 1 maand. Indien de soort wordt aangetroffen in het nader onderzoek, zullen vervolgstappen in de vorm van een ontheffing en/of maatregelen noodzakelijk zijn. Indien de soort niet wordt aangetroffen, zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren komt voor in zoete, heldere, schone, rijk begroeide wateren, met name in laagveengebieden en in het rivierengebied. De soort is vaak te vinden in draadalg-vegetaties en andere vegetaties zoals wateren met krabbescheer en de wortels van lisdodde. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water.

De platte schijfhoren is niet waargenomen in het projectgebied, maar wel in vergelijkbare sloten op afstand van het projectgebied (NDFP, 2011-2021). De platte schijfhoren kan hierom ook in de sloten van het projectgebied voorkomen. Bij het project worden kleine stukken van sloten tijdelijk gedempt. Na afloop van de werkzaamheden, zijn alle delen van de sloten weer watervoerend. Leefgebied van de platte schijfhoren wordt echter wel aangetast tijdens de werkzaamheden en de slak wordt verstoord danwel gevangen. Dit is in overtreding van de verbodsbepalingen (artikel 3.5, lid 1, 2 en 4). Om deze reden is nader onderzoek naar de platte schijfhoren noodzakelijk. Dit onderzoek kan door middel van het nemen van watermonsters (eDNA) analyse of vegetatiemonsters (microscopisch onderzoek). Indien de soort wordt aangetroffen zijn een ontheffing en mitigerende maatregelen noodzakelijk. Als de soort niet wordt aangetroffen is er geen sprake van effecten en zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Gestreepte waterroofkever

De gestreepte waterroofkever komt vooral voor in laagveengebieden in onvervuild, voedselarm tot matig voedselrijk (vrijwel) stilstaand water. Deze soort is één van de weinige waterkevers van grote, permanente wateren, al is hij in Nederland met name in sloten, kanalen en petgaten gevonden. De wateren waarin hij leeft zijn tussen de 50 en 150 cm diep, onbeschadwd en bevatten helder water met een meestal vrij spaarzame vegetatie van drijvende en ondergedoken waterplanten.

Recente vondsten van volwassen exemplaren van de gestreepte waterroofkever zijn uit Zuid-Holland alleen bekend van de Nieuwkoopse Plassen, waar de soort in 2003 voor het eerst werd waargenomen. Buiten de Nieuwkoopse Plassen komt de soort in Zuid-Holland vrijwel zeker niet meer voor. De watergangen in het projectgebied zijn zeer marginaal geschikt als leefgebied voor de gestreepte waterroofkever. De watergangen in het plangebied hebben geen emergente watervegetatie, waar de gestreepte waterroofkever van afhankelijk is. Ook de aangrenzende (bredere) watergangen zijn slechts marginaal geschikt. Op basis van het bekende verspreidingsgebied en de afwezigheid van geschikt habitat wordt de aanwezigheid van de gestreepte waterroofkever uitgesloten.

Conclusies

Beschermde soorten

Uit de terreinbezoeken is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het projectgebied:

- *Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);*
- *Zoogdieren – waterspitsmuis (mogelijk verblijfplaatsen);*
- *Zoogdieren – vleermuizen (mogelijk foerageergebied);*
- *Amfibieën – rugstreeppad (mogelijk voortplantingslocaties en zomer/winterbiotoop);*
- *Reptielen – ringslang (mogelijk leefgebied);*
- *Zoetwatermollusken - platte schijfhoren (mogelijk leefgebied);*

In Tabel 1 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het voornemen uitvoerbaar is. Indien voorwaarden worden genoemd, dienen deze te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. Het is hierbij aan te raden bij de start van de werkzaamheden een ecooloog in te schakelen die de voorwaarden uitlegt aan de aannemer.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming. Let op: gaat door op volgende pagina.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in projectgebied?	Is er sprake van een overtreding?	Vervolgstappen
Vogels Algemene broedvogels	Zeer waarschijnlijk nesten van weidevogels en watervogels	Nee, wanneer in gebruik zijnde nesten niet worden aangetast of verstoord.	Werken buiten broedseizoen, óf maatregelen treffen om projectgebied op voorhand ongeschikt te maken
Zoogdieren Waterspitsmuis	Mogelijk verblijfplaatsen in rietkragen	Ja, indien rustplaatsen worden aangetast	Poelen Gestuurde boring zorgt dat geen vegetatie gemaaid wordt. Er worden geen verblijfplaatsen aangetast dus er is geen sprake van effecten. Natuurgebied Westeinde Onderzoek naar aanwezigheid waterspitsmuis. Indien de soort wordt aangetroffen is mogelijk een ontheffing noodzakelijk.
Zoogdieren Vleermuizen	Mogelijk foerageergebied, maar niet essentieel	Nee	Nee
Amfibieën Rugstreeppad	Mogelijk voortplantingslocaties in ondiepe wateren	Ja, indien voortplantingslocaties of landbiotoop worden aangetast	Gehele projectgebied Nader onderzoek naar gebruik projectgebied door rugstreeppadden. Indien essentieel leefgebied wordt aangetoond, dient een ontheffing te worden aangevraagd.
Reptielen Ringslang	Mogelijk leefgebied in het oostelijk projectgebied	Ja, indien leefgebied wordt aangetast	Oostelijk deel van projectgebied Onderzoek naar aanwezigheid van ringslang in het projectgebied
Zoetwater-mollusken Platte schijfhoren	Mogelijk aanwezig in sloten	Ja, indien leefgebied wordt aangetast	Gehele projectgebied Schepnetinventarisatie van de watervegetatie in de sloten Indien de soort wordt aangetroffen is een ontheffing en mitigerende maatregelen noodzakelijk.

Bovenstaande conclusies en vervolgstappen zijn gebaseerd op het aan te leggen warmteleidingtracé, maar uitgezonderd werkterreinen en uitlegstroken aangezien deze ten tijde van het opstellen van de notitie niet bekend waren.

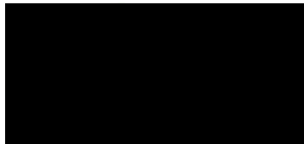
Vrijgestelde soorten

Naast beschermde soorten dient rekening gehouden te worden met door de provincie vrijgestelde soorten. Zo kunnen kleine marterachtigen, konijnen, hazen, algemene muizensoorten en algemene amfibieënsoorten (zoals de bruine kikker, meerkikker en gewone pad) voorkomen. Zo is tijdens beide terreinbezoeken een haas waargenomen. Om deze reden dient gewerkt te worden volgens de zorgplicht.

Gezien de geplande uitvoeringsperiode (2025/2026) wordt geadviseerd uiterlijk begin 2024 een actualiserende bureaustudie uit te voeren naar beschermde soorten binnen het projectgebied. Aandachtspunt hierbij is dat uit deze studie mogelijk aanvullende (nader) onderzoeken en maatregelen kunnen volgen. Hiermee dient rekening te worden gehouden in de voorbereiding van het project zodat tijdig mitigerende maatregelen kunnen worden genomen en/of toestemming kan worden verkregen tijdens de uitvoeringsperiode aangaande soortenbescherming. Het bevoegd gezag hanteert normaliter een grens van drie jaar voor de houdbaarheid van onderzoeksgegevens van strikt beschermde soorten.

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,
Antea Group

Projectmanager